

PEADIREKTOR

Otsus

24.10.2008 nr 5.1-5/08-040L

Tallinn

ERGO Kindlustuse AS kaebuse alusel IIZI Kindlustusmaakler AS-i suhtes alustatud haldusmenetluse lõpetamine

1. Menetluse alustamine

ERGO Kindlustuse AS (edaspidi ERGO) esitas 30.07.2008.a kaebuse IIZI Kindlustusmaakler AS-i (edaspidi IIZI) turgu valitseva seisundi kuritarvitamise peale ning taotles haldusmenetluse alustamist IIZI tegevuses turgu valitseva seisundi kuritarvitamise tunnuste tuvastamiseks ja talle ettekirjutuse tegemist turgu valitseva seisundi kuritarvitamise lõpetamiseks ning turgu valitseva seisundi kuritarvitamisest tulevikus hoidumiseks.

ERGO on seisukohal, et IIZI omab turgu valitsevat seisundit kaubaturul, milleks on ERGO hinnangul kindlustusmaaklerite poolt kindlustusandjatele osutatava liikluskindlustuslepingute vahendamise teenus Eesti Vabariigi territooriumil. Kaebuse kohaselt keeldub IIZI vahendamast ERGO liikluskindlustuse lepinguid ning tõrjub välja ERGO liikluskindlustust ühest olulisemast liikluskindlustuslepingute müügikanalist. ERGO leiab, et IIZI tegevus on vastuolus konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 16 p-dega 2, 3 ja 6. Lisaks leidis ERGO, et IIZI teeb osade kindlustusandjate toodetelt allahindlusi, milline tegevus on vastuolus kindlustustegevuse seadusega ning millega seetõttu kaasneb KonkS § 16 p-de 1 ja 3 rikkumine. Juhul, kui viidatud allahindlused on seotud IIZI ja vastavate kindlustusandjate vaheliste kokkulepetega, rikuksid nimetatud kokkulepped KonkS §-i 4 lg 1 p-e 1 ja 3.

2. Menetlusosalised

ERGO Kindlustuse AS (äriregistri kood 10017013, aadress Lauteri 5, Tallinn, 10114). ERGO tegevusalad on kindlustegevus kahjukindlustuse ja edasikindlustuse liikides ja

nende alaliikides temale antud tegevuslubade alusel, kindlustusmaakleri esindajate ja kindlustusagentide koolitus.

IIZI Kindlustusmaakler AS (äriregistri kood 10641929, aadress Tartu mnt 2. Tallinn, 10145). IIZI tegevusala on kindlustusmaakleri tegevus.

3. Faktilised asjaolud

Järgnevalt on esitatud ERGO kaebuses ja selle kaebuse kohta IIZI poolt esitatud vastuväidetes sisalduvad põhilised seisukohad. Konkurentsiamet jätab käesolevas otsuses kajastamata ERGO kaebuses ja IIZI vastuväidetes toodud sellise teabe ja arvamused, mis ei oma Konkurentsiameti hinnangul tähtsust ERGO kaebuse läbivaatamiseks ja käesoleva otsuse tegemiseks.

3.1 ERGO kaebus

Oma kaebuses märgib ERGO, et kaebuse esitamise Konkurentsiametile on tinginud IIZI ühepoolne otsus lõpetada ERGO liikluskindlustuse vahendamine. Poolte vahel oli 23.03.04 sõlmitud tähtajatu kindlustusmaaklerileping nr 80-0-04M (lisatud kaebusele), mille alusel ERGO ostis IIZI-lt kindlustusmaaklerluse (ERGO kindlustuslepingute vahendamise) teenust, s.h liikluskindlustuse osas. 09.05.08 sõlmisid pooled lepingu lisa, millega muu hulgas leppisid kokku uues liikluskindlustuse vahendustasus (maaklertasus), mis alates 12.05.08 oli 5% ERGO-le laekunud kindlustusmaksetest. 10.06.08 teatas IIZI, et loobub ERGO liikluskindlustuse vahendamisest, põhjendades sellist otsust maaklertasu ebapiisavusega. ERGO hinnangul oli IIZI selline otsus põhjendamatu. ERGO juhib tähelepanu asjaolule, et kehtivad õigusaktid ei näe ette, et kindlustusmaakleritele peab tasu maksma kindlustusandja. ERGO arvates peaks IIZI poolt osutatava teenuse eest maksma hoopis maaklerteenus kasutaja ehk kindlustusvõtja. Seega ei ole kindlustusmaakler ERGO hinnangul õigustatud kindlustusandja teenuse vahendamist lõpetama põhjusel, et kindlustusandja ei maksa talle enam piisavat tasu. Oma väidete kinnituseks esitas ERGO näite ühest juhtumist, kus IIZI oli ühele kindlustusvõtjale pakkunud kindlustusandja poolt makstava vahendustasuga samaväärset allahindlust. ERGO märkis, et IIZI poolt lepingu olulise täitmata jätmisega oli ta sunnitud alates 1.augustist 2008.a. lõpetama IIZI-ga sõlmitud kindlustusmaakleri lepingu.

ERGO esitas 2008.a. I poolaasta andmed IIZI poolt vahendatud liikluskindlustuse ja sõidukikindlustuse kindlustusmaksete kohta. Esitatud andmetest nähtub, et 2008. a. esimeses kvartalis vahendas IIZI ERGO liikluskindlustust 11 352 tuhande krooni eest. 2008. a. juunis oli IIZI poolt vahendatava ERGO liikluskindlustuse maht märkimisväärselt kahanenud ning sama aasta juulis puudus see sootuks.

ERGO hinnangul on antud juhtumis asjakohaseks kaubaturuks kindlustusmaaklerite poolt kindlustusandjatele osutatava liikluskindlustuslepingute vahendamise teenus Eesti Vabariigi territooriumil. ERGO põhjendab seda seisukohta asjaoluga, et maaklerteenus erineb oluliselt teistest kindlustustoodete müügi viisidest, sest see võimaldab klientidel

erinevaid kindlustuspakkumisi võrrelda ning loob kliendile muid lisaväärtusi. Seetõttu on kindlustusmaakleritel juba teenuse olemusest tulenevalt märkimisväärne kliendibaas, kellele juurdepääsuks vajavad kindlustusandjalt kindlustusmaaklerilt vahendusteenust. Nimetatud teenus jaguneb omakorda kindlustusliikide kaupa alamturgudeks, sest kindlustusvõtja seisukohalt ei saa ühte turgu teisega asendada.

IIZI turgu valitseva seisundi olemasolu kinnitab ERGO hinnangul asjaolu, et Eesti Kindlustusmaaklerite Liidu kodulehel avaldatud andmete kohaselt on IIZI osatähtsus liikluskindlustuse vahendamisel (brutopreemiate alusel) 60%. Suuruselt teise liikluskindlustuse vahendajal SEB Kindlustusmaakleri turuosa on vaid 14%. ERGO hinnangul on alust eeldada, et IIZI turuseisund vastab KonkS § 13 lg-s 1 toodud turuosa kriteeriumile. Ka asjaolu, et IIZI loobus vahendamise teenuse osutamisest ERGO-le, kes on olulise turuosaga kindlustusandja liikluskindlustuse turul, viitab IIZI sõltumatusele kindlustusandjatest. ERGO poolt taotlusele lisatud andmetest Eestis tegutsevate kindlustusmaaklerite poolt vahendatud kindlustustoodete kohta ilmneb, et IIZI osakaal on maaklerite seas kõrge üksnes liikluskindlustuse (59%) ning väga tagasihoidliku mahuga raudtee veerevkoosseisu kindlustuse (74%) osas. Ülejäänud kahjukindlustustoodete osas on IIZI osakaal märkimisväärselt madalam, kahjukindlustuses kokku on IIZI osakaal kindlustusmaaklerite seas 28%.

ERGO hinnangul on IIZI kuritarvitanud oma turgu valitsevat seisundit KonkS § 16 p 2, 3 ja 6 tähenduses, s.o piiranud kaubaturgu ja teenindamist, diskrimineerinud ERGO-t võrreldes tema konkurentidega ning põhjendamatult keeldunud ERGO-le teenuse osutamisest. ERGO märgib, et tema jaoks on liikluskindlustuse vahendamine IIZI kaudu oluline müügikanal, mida vajab nii tema kui kindlustusandja kui ka kindlustusvõtja. Seega, kui IIZI lülitab oma vahendusvõrgust välja mõne kindlustusandja, kahjustab ta sellega nii kindlustusandjate vahelist konkurentsi kui ka kindlustusvõtja valikuvõimalust. Selline IIZI tegevus on ERGO hinnangul vastuolus KonkS § 16 p-s 2 sätestatuga. ERGO hinnangul on IIZI tegevus samuti vastuolus KonkS § 16 p-s 3 sätestatuga, kuna tema teada keeldub IIZI vahendamast üksnes ERGO liikluskindlustust, pannes ERGO võrreldes konkurentidega ebasoodsasse olukorda. ERGO leiab, et IIZI on rikkunud ka KonkS §-i 16 p-i 6 keeldudes põhjendamatult teenuse osutamisest. ERGO leiab, et IIZI väide maakleritasu ebapiisavusest on pahatahtlik ja eksitav. ERGO hinnangul tõendab vastupidist asjaolu, et IIZI tegi ühele kliendile ERGO-ga konkureeriva kindlustusandja teenuse pakkumisel allahindlust suuruses, mis võrdub antud kindlustusandja poolt IIZI-le makstava vahendustasuga. ERGO leiab, et IIZI tegevuse tulemusena on konkurents kahjustatud kuna kindlustusvõtjatel on võetud võimalus võrrelda ja soovi korral valida ERGO kui ca 27%-lise turuosaga kindlustusandja liikluskindlustust.

ERGO leiab, et teatud kindlustusandjate toodete vahendamisel allahindluse tegemine on vastuolus kindlustustegevuse seadusega ning millega seetõttu kaasneb juba iseenesest KonkS § 16 p-de 1 ja 3 rikkumine. ERGO märgib, et tal puuduvad andmed selle kohta, kas IIZI poolt tehtavad allahindlused võivad olla seotud vastavasisuliste kokkulepetega teatud kindlustusandjatega ning et kas vastavad kindlustusandjad aktsepteerivad sellise allahindluse tegemist. Samas, kui sellised kokkulepped eksisteerivad, on nad vastuolus KonkS §-ga 4 lg 1 p-dega 1 ja 3.

Eeltoodu põhjal taotles ERGO IIZI tegevuses turgu valitseva seisundi kuritarvitamise tunnuste tuvastamist ja ettekirjutuse tegemist IIZI-le kuritarvitamise lõpetamiseks ja sellest tulevikus hoidumiseks.

3.2 IIZI seisukoht ERGO kaebuse osas

IIZI esitas Konkurentsiametile 17.septembril 2008.a. e-kirjaga oma seisukoha ERGO taotluse kohta. IIZI ei nõustu ERGO süüdistustega leides, et nendeks puuduvad alused.

IIZI ei nõustu ERGO poolt piiritletud kaubaturuga, eeskätt tooteturu osas, leides, et arvestades Eest kindlustusturu suurust, olemust ja konkurentsiolukorda, tuleks antud juhtumis asjakohast kaubaturgu piiritleda kui kahjukindlustustoodete vahendusteenuse osutamise kaubaturgu Eesti territooriumil, mis hõlmab nii maaklerite, agentide kui ka kindlustusseltside müügitööga tegelevate isikute kahjukindlustustoodete vahendusteenuse osutamist kindlustusvõtjale. IIZI hinnangul konkureerivad kindlustusmaaklerid ja -agendid kindlustusvahenduse osutamisel ka kindlustusseltsi esinduses müügiga tegelevate isikutega, sest kliendi (kindlustusvõtja) jaoks ei ole suurt vahet, kas ta võtab kindlustuspakkumise maaklerilt, agendilt või otse seltsist ning peamine erinevus on selles, et klient saab maaklerilt mitme kindlustusseltsi võrdleva pakkumise. IIZI märgib, et ta osutab kindlustusseltsidele vahendusteenust kõigi kindlustusliikide osas ühe maaklerteenuse lepingu alusel, mille puhul erinevused on ainult vahendustasu suuruses. Seega ei oma maakleri poolt vahendusteenuse osutamisel tähtsust, millist kindlustusliiki ta kliendile vahendab.

Kuna IIZI ei nõustunud ERGO poolt piiritletud asjakohase kaubaturuga (milleks on kindlustusmaaklerite poolt kindlustusandjatele osutatava liikluskindlustuslepingute vahendamise teenus), hindas IIZI oma seisundit kahjukindlustustoodete vahendusteenuse osutamise kaubaturul. IIZI hinnangul oli tema turuosa 2008.a. I poolaastal ligikaudu 13,1%, mis on oluliselt madalam, kui KonkS § 13 lg-s 1 sätestatud turgu valitseva seisundi olemasolule viitava turuosa alammäär. IIZI märgib, et kindlustusvahendust reguleerivad õigusaktid ei sätesta kohustust vahendada kõikide kindlustusandjate kindlustuspakkumisi ning ERGO kindlustustoodete vahendamisest loobumist ei ole alust tõlgendada kui turgu valitseva seisundi olemasolule viitavat arvestaval määral sõltumatut tegevust.

Kuna IIZI on seisukohal, et ta ei oma turgu valitsevat seisundit kahjukindlustustoodete vahendusteenuse osutamise kaubaturul, siis on tema hinnangul ka ERGO süüdistused turgu valitseva seisundit kuritarvitamise kohta alusetud. IIZI märgib siiski, et ERGO kindlustustoodete vahendamise lõpetamise põhjustas ERGO enda otsus vähendada oluliselt liikluskindlustuse vahendustasu, mille uus, 5%-ne määr ei katnud IIZI-i tehtavaid kulusi selle kindlustustoote vahendamisel.

4. Õiguslik hinnang

Haldusmenetluse käigus kogutud teabest ilmneb, ERGO ja IIZI vaheline erimeelsus tekkis seoses ERGO algatatud liikluskindlustuse lepingute vahendustasu alandamisega. ERGO märkis oma taotluses, et vähenes ka IIZI poolt vahendatud sõidukikindlustuse lepingute arv, kuid kuna ERGO käsitleb oma kaebuses IIZI väidetavat konkurentsiseaduse rikkumist selgitades üksnes liikluskindlustuse lepingute vahendamise seonduvat, jätab Konkurentsiamet sõidukikindlustuse lepingute vahendamise seotud teabe tähelepanuta.

ERGO on kindlustusandja, kelle kindlustustooteid kindlustusmaaklerina tegutsev IIZI vahendab. ERGO ja IIZI vahel oli sõlmitud kindlustusmaaklerileping nr 80-0-04M, mille objektiks oli IIZI poolt erinevate kahjukindlustustoodete hulka kuuluvate kindlustuslepingute sõlmimise vahendamine (p. 4.1.). Selliseid kahjukindlustustooteid oli kokku 20 gruppi. Eeltoodut silmas pidades tuleb kaubaturgu määratledes lahendada küsimus, kas kaubaturul käibivaks kaubaks on pelgalt liikluskindlustuse vahendamine (ERGO seisukoht) või kõikide kahjukindlustusliikide vahendamine tervikuna (IIZI seisukoht). ERGO poolt taotlusele lisatud andmetest Eestis tegutsevate kindlustusmaaklerite poolt vahendatud kindlustustoodete kohta ilmneb, et IIZI osakaal on maaklerite seas kõrge üksnes liikluskindlustuse (59%) ning väga tagasihoidliku mahuga raudtee veerevkoosseisu kindlustuse (74%) osas. Ülejäänud kahjukindlustustoodete osas on IIZI osakaal märkimisväärselt madalam, kahjukindlustuses kokku on IIZI osakaal kindlustusmaaklerite seas 28%. Eeltoodust järeldub, et kõikide kahjukindlustustoodete vahendamises tervikuna on IIZI osakaal väiksem, kui pelgalt liikluskindlustuse vahendamises. Alljärgnevast nähtub, et IIZI ei oma antud juhul turgu valitsevat seisundit ka juhul, kui kaubaturul käibivaks kaubaks määrata pelgalt liikluskindlustuse vahendamine. Nimetatud põhjusel jätab Konkurentsiamet lahtiseks küsimuse, kas kaubaturul käibib pelgalt liikluskindlustuse vahendamine või kõikide kahjukindlustusliikide vahendamine tervikuna, sest kuna IIZI ei oma turgu valitsevat seisundit liikluskindlustuste vahendamises, siis ei oma ta sellist seisundit ammugi ka kõikide kahjukindlustusliikide vahendamises tervikuna. Konkurentsiamet rõhutab, et ei välista sellega iseenesest, et kaubaturgu võib piiritleda ka laiemalt, nimelt kui kõikide kindlustustoodete vahendamist.

Teiseks küsimuseks, millele kaubaturgu määratledes vastus leida tuleb, on kas kaubaturul käibib üksnes kindlustustoote vahendamine kindlustusmaakleri poolt (ERGO seisukoht) või kindlustustoote müük mis tahes müügikanalis (IIZI seisukoht). Kindlustusandjal on ERGO hinnangul võimalik müüa kindlustustooteid läbi vähemalt nelja erineva müügikanali. Nendeks on kindlustusandja enda müügivõrk, teised ettevõtjad (n. autosalongid), kindlustusandja sidevahendid (n. kindlustusandja veebilehekülg) ning kindlustusmaaklerid. Üldjoontes samal seisukohal on ka IIZI, kes lisaks märgib, et kindlustustooteid vahendavad ka kindlustusagendid. Kuigi vahendatav kindlustustooade on erinevate müügikanalite puhul sama, on ERGO asunud seisukohale, et maaklerteenust tuleb käsitleda eraldiseisva kaubaturuna. ERGO on vastavasisulist seisukohta põhjendanud asjaoluga, et maaklerid müüvad lisaks vahendatavale kindlustustoodetele

kindlustusvõtjale veel muid lisateenuseid, mistõttu neil on märkimisväärne kliendibaas, kellele juurdepääsuks vajavad kindlustusandjad kindlustusmaaklerilt vahendusteenust. Konkurentsiamet sellise kaubaturu määratlusega ei nõustu, leides alljärgnevatel põhjustel, et see annab moonutatud ja ebatõese ettekujutuse tegelikust konkurentsiolukorrast kindlustustoodete müügil. Konkurentsiamet nõustub ERGO seisukohaga selles osas, et antud taotluse raames on asjakohane piiritleda geograafiline turg Eesti Vabariigi territooriumiga.

Konkurentsiamet nõustub ERGO-ga, et kindlustusmaaklerid müüvad kindlustusvõtjatele teatud lisateenuseid, mis võivad kindlustusvõtja seisukohast olla mitteasendatavad teiste võimalike teenustega. Siinkohal on aga oluline silmas pidada, et neid teenuseid müüakse nimelt kindlustusvõtjatele ning mitte kindlustusandjatele ning kindlustusmaaklerid eristuvad seeläbi nimelt kindlustusvõtja ja mitte kindlustusandja seisukohalt. Kindlustusandja seisukohalt osutavad kindlustusmaaklerid üksnes vahendusteenust, mis on võrreldav teiste müügikanalitega. Kuigi võib esineda ja tõenäoliselt esinebki kindlustusvõtjate kategooriaid, kes ostavad kindlustustooteid üksnes läbi kindlustusmaaklerite, ei saa vajadus just nimelt nende kindlustusvõtjateni jõudmiseks olla aluseks kaubaturu kitsamaks määratluseks. Selline kaubaturu määratlus annaks vääristunud pildi ettevõtjate tegelikest turujõududest omavahelistes suhetes. On tavapärane, et hulgimüüjad (kelleks antud juhul võib ka ERGO-t pidada) müüvad oma tooteid läbi väga erinevate müügikanalite, millistele vastavad tihti väga erinevad tarbijate rühmad. Konkurentsioiguse praktika ei tunne kaubaturu killustamist lähtudes erinevatest müügikanalitest. Vastupidine seisukoht viiks näiteks ilmselgelt väärade järelduseni, et ERGO turuosa ei sõltu mitte tema üldisest osakaalust kindlustusandjate poolt müüdüd liikluskindlustuse mahus (nagu seda tavapäraselt mõeldakse), vaid vastavast osakaalust erinevate müügikanalite lõikes. Kaubaturgu määratletakse sellistes olukordades konkurentsioiguse praktikas siiski lähtuvalt konkreetsest tootest ja mitte müügikanalitest.

Eelpool esitatud seisukohta, et maaklerteenuse eraldi kaubaturuna käsitlemine annaks tegelikust konkurentsiolukorrast moonutatud pildi, kinnitab ka kindlustustoodete vahendamist kirjeldav statistika. Arvestades Statistikaameti 2008.a esimese kolme kuu kohta käivates andmetes (Motor TPL insurance) ¹ toodud ERGO liikluskindlustuse brutopreemiate kogumahtu ja ERGO kaebuses toodud andmeid kindlustusmaksete (brutopreemiad) kohta moodustas IIZI poolt vahendatud ERGO liikluskindlustuse lepingute osatähtsus kogu brutopreemiast veidi üle 15%-i. Seega tegelikkuses sõlmitakse enamuse ERGO liikluskindlustuse lepingutest teisi müügikanaleid kasutades. Konkurentsiameti hinnangul on ka ilma täiendava uurimiseta ilmne, et ettevõtja, kes vahendab üksnes 15% ERGO liikluskindlustustoodetest, ei saa mingil juhul omada arvestatavat turujõudu ERGO suhtes. Millist müügikanalit kasutada oma kindlustustoodete müügiks on iga kindlustusandja enda otsustada. Ka ei sätesta kindlustustegevuse seadus ega Finantsinspektsiooni juhend² kindlustusmaaklerite kohustust vahendada kõikide Eestis tegutsevate kindlustusandjate kindlustustooteid. Lisaks kindlustusmaakleritele vahendavad kindlustusandjad, s.h ERGO kindlustustooteid ka teised kindlustusvahendajad - kindlustusagendid. Finantsinspektsiooni veebilehel

¹ http://pub.stat.ee/px-web.2001/I_Databas/Economy/08Finance/08Insurance/08Insurance.asp

² „Nõuded kindlustusvahendusega tegelemiseks“

avaldatud andmetel on ERGO-l üle 60 juriidilisest isikust³ ja 180 füüsilisest isikust kindlustusagendi⁴. Kuigi kindlustusseadusest tulenevalt on kindlustusagentide ja kindlustusmaaklerite tegevuses teatud erisused, siis arvestades ERGO huvi müüa oma kindlustustooteid, täidavad mõlemat liiki kindlustusvahendajad lõppkokkuvõttes sama funktsiooni. Lisaks sellele omab ERGO Eestis oma 52 esindust hõlmava müügivõrku⁵, mis samuti hõlbustab liikluskindlustuse müüki.

Statistikaameti andmete⁶ kohaselt oli 2008.a. esimese kolme kuu liikluskindlustuse brutopreemiate kogumaht Eestis 297861 tuh. krooni. Eesti Kindlustusmaaklerite Liidu andmetel⁷ sama perioodi kohta moodustas kindlustusmaaklerite brutopreemiate maht liikluskindlustuses 101601,6 tuh krooni, ehk veidi üle 34% brutopreemiate kogumahust. Seega, kindlustusmaaklerite osatähtsus liikluskindlustuse kogumahust moodustas umbes kolmandiku ja kindlustusandjad kasutavad enamuses teisi müügikanaleid, mis Konkurentsiameti arvates viitab piisavalt selgelt asjaolule, et kindlustusmaaklerid ei oma kindlustusandjate suhtes arvestatavat turujõudu.

IIZI poolt samal perioodil vahendatud erinevate kindlustusandjate liikluskindlustuse brutopreemiate maht moodustas veidi üle 20% brutopreemiate kogumahust. Seega, tervelt 80% tarbijatest on kasutanud liikluskindlustuse ostmiseks muid kanaleid, kui IIZI. IIZI tagasihoidlik osatähtsus liikluskindlustuse brutopreemiate kogumahust tõendab, et IIZI ei oma turgu valitsevat seisundit Eesti liikluskindlustuse vahendamise kaubaturul.

ERGO viitas taotluses üldsõnaliselt Euroopa Komisjoni praktikale, mis tema hinnangul viitab eraldi kindlustusmaakleri teenuse turu olemasolule. ERGO viitas Euroopa Komisjoni 24.08.98 otsusele KKR / Willis Corroon ühinemise asjas. Konkurentsiameti hinnangul ei ole nimetatud lahend antud juhtumi asjaolusid arvestades kasutatav. Euroopa Komisjon ei võtnud 24.08.98 otsuses mingeid seisukohti kindlustusandjate ja maaklerite vahelise konkurentsiolekorra osas, vaid kommenteeris väga lühidalt kindlustusmaaklerite teenust klientide seisukohalt. Teiseks viitas ERGO Euroopa Komisjoni poolt 2005-2007 läbi viidud ärikindlustuse sektoriuuringule, mis aga on pelgalt konkurentsiolekorra analüüs ning ei sisalda käesoleva juhtumi seisukohalt tähtsust omavaid õiguslikke seisukohti. Veelgi enam, nimetatud uuringus ei ole käesoleva juhtumiga võrreldavaid situatsioone käsitletud. Juhtumi menetlemisel konkurentsiseaduse alusel piiritletakse kaubaturg iga konkreetse juhtumi asjaolusid arvesse võttes eraldi.

Lähtudes eeltoodust ei pea Konkurentsiamet põhjendatuks ERGO seisukohta, et tooteturu piiritlemisel tuleks piirduda liikluskindlustuse ainult ühe turustamise kanaliga ehk pelgalt kindlustusmaaklerite vahendusega. Konkurentsiameti hinnangul on kaubaturg laiem hõlmates erinevaid kindlustustoodete müügikanaleid. Selliselt piiritletud kaubaturul on IIZI turuosa liikluskindlustuse osas veidi üle 20%-i, mis tõendab turguvalitseva seisundi puudumist ERGO taotluse asjaolude kontekstis. Nagu eelpool selgitatud, võib kaubaturg tegelikkuses hõlmata ka muid kindlustustooteid lisaks liikluskindlustusele, millisel juhul

³ <http://www.fi.ee/?id=1998&page=25>

⁴ <http://www.fi.ee/?id=1998&page=28>

⁵ <http://www1.ergo-kindlustus.ee/gpw/eesti/web.nsf/pages/goproweb000019>

⁶ http://pub.stat.ee/px-web.2001/I_Databas/Economy/08Finance/08Insurance/08Insurance.asp

⁷ <http://www.eklm.ee/uus/index.php?picfile=9>

kujuneks IIZI turuosa veelgi madalamaks. Kuna IIZI-l puudub turguvalitsev seisund, siis ei saa ta ka olla sellist seisundit kuritarvitanud, mistõttu ERGO taotlus tuleb jätta rahuldamata.

Konkurentsiamet jätab läbi vaatamata ERGO kaebuses toodud väited, milles käsitletakse KonkS § 4 lg 1 p 1 ja 3 rikkuvate keelatud kokkulepete eksisteerimise võimalust, kuna esitatud väited on niivõrd hüpoteetilise iseloomuga, et need ei anna Konkurentsiametile piisavat alust ja ajendit selles osas järelevalvemenetluse läbiviimiseks. Lisaks jääb Konkurentsiametile ebaselgeks, milles seisneks allahindluste võimaldamises kokku leppimise konkurentsi kahjustav mõju. Kahjustamata kindlustustegevuse seaduses sätestatud, tuleb asuda seisukohale, et allahindluste tegemise võimalus iseenesest suurendab kindlustusmaakleri vabadust oma hinnakujunduses, mida üldiselt loetakse konkurentsi soodustavaks asjaoluks.

Lähtudes eeltoodust ja arvestades KonkS § 63⁴ lg 1 p 1

Otsustan

lõpetada ERGO 30.07.08 kaebuse alusel alanud haldusmenetlus ja jätta tema taotlus teha IIZI-le ettekirjutus turgu valitseva seisundi kuritarvitamise lõpetamiseks ja tulevikus turgu valitseva seisundi kuritarvitamise hoidumiseks rahuldamata seoses konkurentsiseaduse rikkumise tunnuste puudumisega IIZI tegevuses.

Käesoleva otsuse peale võib esitada haldusmenetluse seaduses sätestatud korras vaide Konkurentsiameti peadirektorile või kaebuse Tallinna Halduskohtule 30 päeva jooksul otsuse teadasaamise päevast.

Märt Ots
Peadirektor